

Langs stenen en bergen

Een fikse wandeling door een prachtige natuur aan de rand van de Vlaamse Ardennen met af en toe een weetje over het heuvelachtige landschap waarin soms een bijzonder gebouw of verhaal opduikt.

Het is de ideale wandeling voor een dagtocht met hier en daar een bezoek aan een kerk, een picknick of snelle hap in een “restaurant” én natuurlijk één of meerdere stops in de drankgelegenheden onderweg.

Afstand: 13 km (met wat over en weer geloop rond kerken, dorpskernen, etc.... mag je er gerust een kilometertje bijdoen...)

Wandeltijd: 4 uur (zonder pauzes)

Niet toegankelijk voor buggies, rolstoelen, etc.

Uitrusting: goed schoeisel en bij regenachtig weer of in natte perioden zeker goede wandelschoenen

Fysieke conditie: mag best ok zijn

Terrein: $\frac{3}{4}$ over landwegen, best wat hoogtemeters te verwerken

Wegbeschrijving: Voor deze ronduit prachtige wandeling doorheen vaak ongerepte natuur maken we gebruik van het netwerk van wandelknooppunten Zwalmvallei (www.wandelknooppunt.be). KP=knooppunt. Je kan deze app downloaden op je smartphone.

Drankgelegenheden:

Tussen KP 65 en 54: Sint-Goriks-Oudenhove
café Huys te Oudenhove, di gesloten
café De Zondige Zeven, ma-di gesloten

Op 300 meter van KP 36: Sint-Maria-Oudenhove
Café The Corner, woe gesloten
Tearoom koffiebranderij Hoorens, ma en zon (namiddag) gesloten
Brasserie-tearoom De Zeven in de Triamantkapel, altijd open (dagschotels te verkrijgen)
Frituur Eddy, 's middags (11u30-13u30) enkel in het weekend
Louis Delhaize – ook open zondagvoormiddag

Tussen KP 37 en 39: Berendries - Brakel
Stappers Alm, di-woe gesloten

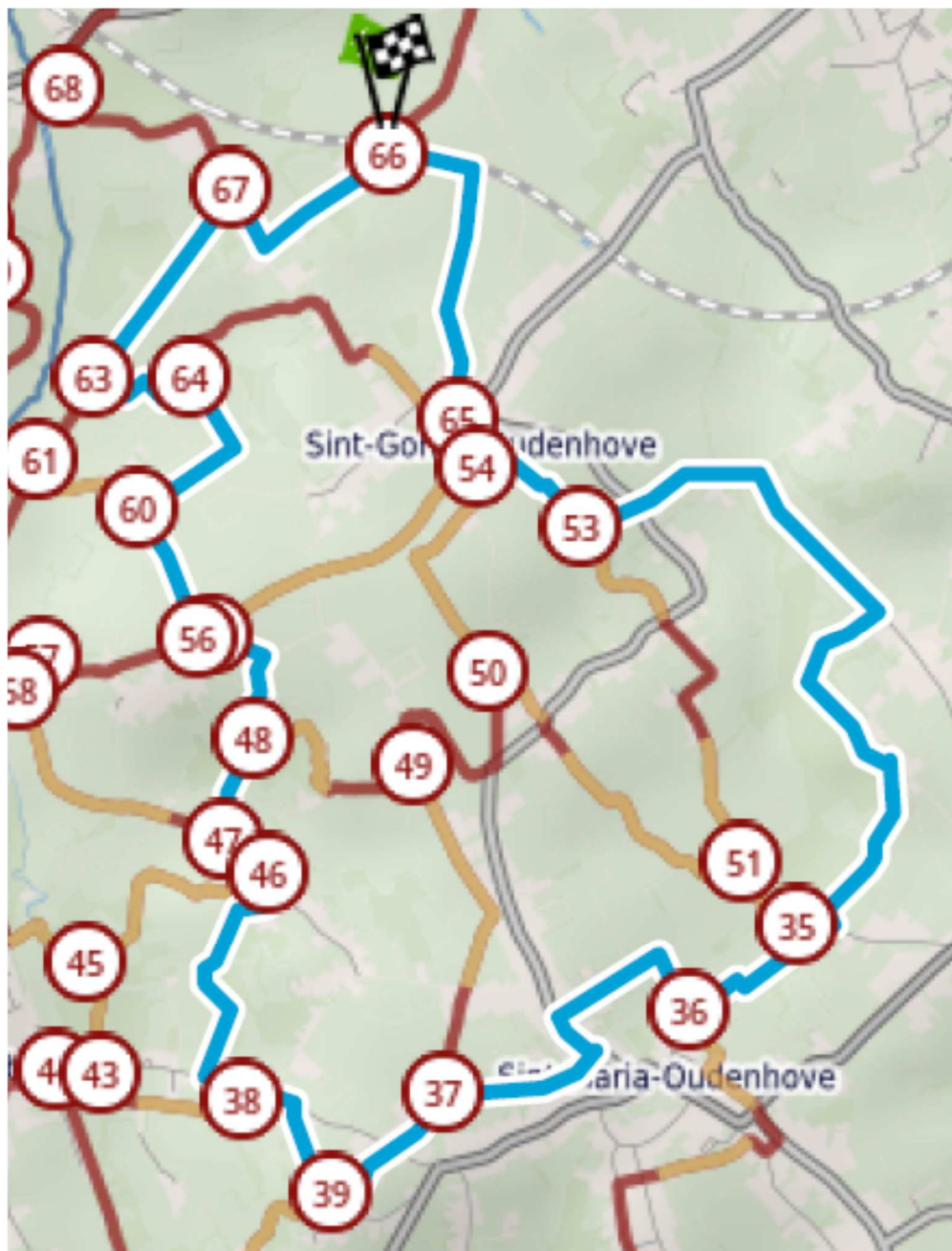
Tussen KP 48 en 55: Langendries - Sint-Goriks-Oudenhove
café Zavelput bij Lea, di gesloten (pintje à 1,20 euro....)
100 meter van KP 55: café Bloemfontein

Begeleiding: je kan een gids/begeleider vragen die nog heel wat meer te vertellen heeft dan je in deze brochure vindt

Samenstelling: april-mei 2020. Gelieve ons te laten weten of er wijzigingen opgetreden zijn aan de wegbeschrijving, of onduidelijkheden. Ook andere tips voor verbetering zijn welkom.

Wandelroute:

De voorgestelde route is op het kaartje in blauw gemarkeerd en verloopt langs de wandelknooppunten. Je kan de wandeling inkorten of er nog een stukje aan breien: hiervoor kan je ook beroep doen op de knooppunten op het kaartje. Het verdient aanbeveling om steeds de wandelknooppunten te volgen want ze brengen jou langs de mooiste hoekjes van onze streek.

Verlaat *Kampernoelie* door de Molenhoek naar rechts te volgen in de richting van KP 66 langsheen de vierkantshoeve aan de linkerkzijde en een weide rechts.

In het midden van deze weide aan de rechterzijde staan twee opgaande linden waarvan de takken (vooral in de winter en lente) een ondoordringbaar kluwen lijken te vormen dat kan doen denken aan een eksternest. Daarom spreekt men van “nestlinde”. Linden werden vroeger vaak aangeplant door imkers omwille van de overvloedige lindebloesem waar de bijen zich tegoed aan doen, maar deze linden werden door de plaatselijke landbouwer in de jaren '20 van vorige eeuw aangeplant en vormen vooral een welgekomen schaduw voor de koeien.

Al snel krijg je de eerste heuvel onder de voeten gepresenteerd.... Bij de brug aangekomen loont het de moeite om je even om te draaien en naar de “vallei van Strijpen” te kijken. “Strijpen” komt van het Middelnederlandse ‘Stripa’ wat lange strook grond betekent: vanop deze plaats kan het niet duidelijker zijn, toch? De lange strook grond die je ziet tussen pakweg 10u en 5u is Strijpens grondgebied.

Typerend voor de Vlaamse Ardennen zijn de lange en brede valleien met in het dal een beek met (soms drassige) weilanden errond. Je herkent de loop van de Traveinsbeek aan de begrenzende populierenrij. In de hoger en droger gelegen delen van de vallei wanden liggen de akkers, die hier vaak de naam “kouter” krijgen. Dit woord is afgeleid van het Latijnse woord cultura, wat “in cultuur brengen” of “vruchtbaar maken” betekent. Wat verder maak je kennis met de Smiskouter: een uitgestrekt stuk land waar sedert eeuwen aan akkerbouw gedaan wordt.

Over de Smiskouter wandel je in de richting van de slanke kerktoren van Sint-Goriks-Oudenhove. Voor je terug in de huizen komt zie je rechts een rij knotbomen die de weide begrenzen. Dit zijn geen knotwilgen maar knotpopulieren! Als er bladeren op de boom staan zal het jou snel duidelijk zijn dat dit geen wilg is (die kom je later zeker nog tegen). Knotbomen worden in de Vlaamse Ardennen vaak aangeplant en je zal ze stevast zien aan de rand van een perceel om dit te begrenzen. Ze worden gemiddeld om de 3 jaar geknot, t.t.z. de brede uitstaande takken worden net boven de brede stam afgezaagd, omdat anders door de zware takken de boom zou scheuren. Aan de basis waar men een tak afgezaagd heeft ontstaat een vergroeiing: de knot - vandaar de naam. Daar schiet dan weer een nieuwe tak uit en enkele jaren is deze groot en wordt deze terug afgezaagd, enz..... Onze voorouders gebruikten het hout vooral voor brandhout, maar even goed om een bezem- of spadesteel te maken, of om bonenstaken te maken, enz....

Stilaan kom je aan in het landbouwdorp Sint-Goriks-Oudenhove: landbouw is hier immers lang de enige bron van inkomsten geweest en het dorp bezit nog verschillende grote kouters.

Een weetje: in dit dorp vindt op de eerste vrijdag van januari het eerste carnavalsfeest van ons land plaats! Ronse gaat er prat op dat zij het eerste carnavalfeest hebben: niet dus! Zij vieren immers op de eerste zaterdag, hier is dat feestje reeds op vrijdag.

Het loont de moeite om even naar het kerkje te gaan kijken dat overdag gewoonlijk open is.

Dit kerkje ter ere van Sint-Gaugericus (Sint-Goriks) gaat minstens terug tot de 12de eeuw maar grote delen die we nu nog zien dateren uit de 16de-17de eeuw. Om de kerk te (ver)bouwen maakten de lokale bewoners onder meer gebruik van bruine en witgele stenen die ze in de streek ontgonnen. En die stenen gaan zomaar eventjes 50 miljoen (!) jaar terug, namelijk naar de tijd dat je hier nog met je voeten, en de rest, in het water stond. Tussen 50 en 2 miljoen jaar geleden was het grootste deel van Vlaanderen door de zee overspoeld. Toen de zee wegtrok bleef het zand liggen en versteende het tot zandsteen: da's de witgele steen die we ook

Balegemse steen noemen en waarin je – als je heel goed kijkt - nog fossielen uit de zee kan zien. De hier overvloedig gebruikte bruine steen is ook een zandsteen, maar waar ijzer in zit dat door het zonlicht is gaan oxideren (“roesten”) waardoor hij een roodbruine kleur gekregen heeft. In de voorgevel, rechts en links van de ingang deur, herken je in visgraatmotief een baksteenkleurige steen: het zijn dakpannen die afkomstig zijn van Romeinse huizen en door latere bewoners herbruikt werden. Van recuperatie van materialen gesproken, nietwaar!

Wandel eens rond de kerk in tegenwijzerzin. Je ziet aan de zuidelijke gevel nog beter de ijzerzandsteen met hier en daar bleke Balegemse kalkzandsteen ertussen. Hier zijn ook nog de contouren zichtbaar van de lijkdeur: langs deze deur werd het dode lichaam na de begrafenisdienst naar buiten gedragen om begraven te worden; het was de kortste weg naar het kerkhof.

Wat verder zie je in het zijtorentje 2 maskers, tevens in ijzerzandsteen. Waarom die maskers hier zitten laten we over aan jullie verbeelding.... maar er zijn wel enkele verklaringen... Daar kunnen we bij jullie terugkeer in *Kampemoelie* nog eens een boompje over opzetten....

Heb je intussen ook gezien welke vorm de kerktoren heeft? Hij is achthoekig en da's niet toevallig want de achthoek is de overgang tussen de cirkel (God, de volmaaktheid) en het vierkant (de mens, de wereld). Die denken aan alles hé, die mannen van de kerk...

Terwijl je hier nu toch bent raden we aan om eens een kijkje te gaan nemen in het stemmige kerkje ter ere van de heilige Gorik. *Sentegeurens*, zegt men in het plaatselijke dialect. Deze bisschop heeft hier zijn eigen bescheiden altaar (18de eeuw). Allicht één van de oudste elementen in de kerk zijn de zuilen in natuursteen aan de linker (noordelijke) zijde met knopkapitelen. Je ziet goed dat de knopjes afgebroken zijn (wie weet zijn de beeldenstormers hier gepasseerd...). Dergelijke knopkapitelen zijn typisch voor de romaanse en vroeggotische stijl in onze streken. De natuursteen waarin deze zuilen opgetrokken zijn, is een grijze kalksteen en wordt in ons land o.a. ontgonnen in Henegouwen (streek van Doornik) of in de Ardennen. Gezien de spitsbogen in de gewelven noemen we dit interieur gotisch. In de glasramen van het koor (da's waar de priester staat) kan je de 4 evangelisten afgebeeld zien met hun traditioneel begeleidend dier: herken je ze? Johannes met een arend, Lucas met een stier, Marcus met een leeuw en Matthëus met een engel (maar da's geen dier).

Wanneer je terug buiten bent kan je aan de buitenkant van de kerkhofmuur even op een bankje gaan zitten, maar deze bijzondere zitbank is gemaakt van ruwe stukken zandsteen die we intussen al kennen: herken je ze zonder te lezen hoe ze noemen? De bleke zandsteen komt uit de steengroeve van Balegem en de ijzerzandsteen vindt men onder meer in de buurt van Vloesberg en op de andere heuvels van de Vlaamse Ardennen.

Alvorens de dorpskern te verlaten kan je nog even “krassen en ruiken” aan de natuursteen (arduin) die opgesteld staat naast de oprit naar de hoeve rechtover de ingang van de kerk. Je zou de rotte zwavelgeur van fossielen moeten ruiken... Maar je moet er dan wel met je neus op zitten tijdens het krabben. Dit is het gevolg van rotting van dood materiaal miljoenen jaren geleden en als je krast komt deze geur nog vrij, althans volgens Regionaal Landschap Vlaamse Ardennen die her en der in onze regio dergelijke belevingsinstallaties neergepoot heeft. Deze arduin of Belgische hardsteen wordt om deze reden ook “stinkkalk” genoemd omdat er H₂S (waterstofsulfide) vrijkomt als er op geslagen wordt. Heb je de rotte eieren geroken...?

We gaan stilletjes aan terug even de bewoonde wereld verlaten en langsheen een smal paadje tussen weiden en velden de tocht verder zetten. Let op dat je de afslag net na de hoeve niet voorbij wandelt, je zou immers danig onder de indruk kunnen zijn van het landschap.

53

Na de afslag aan KP 53 ligt het smalle pad er wat moeilijk bij. Indien de naburige weide toegankelijk is ga je best langs hier. Indien niet: let op voor natte voeten... Wat verder ligt er opnieuw een helling te wachten: De Vlamme. Met een stijgingspercentage van 10% toch wel een pittige kuitenbijter (voor de niet-elektrische fiets). De lokale wielerskoersen (kermiskoersen) doen deze helling steevast aan, maar Dé Ronde (van Vlaanderen) kwam hier nooit voorbij.

35

Het eigenlijke stijgen begint na de oversteek van de Traveinsbeek, de beek die aan vakantiewoning *Kampernoelie* passeert. We zijn trouwens niet zo ver van de oorsprong van deze beek. Wanneer je straks het asfalt ruilt voor een aardeweg zie je tussen het bladergroen een kleine "oorlogskapel" staan. Ter ere van Onze Lieve Vrouw en de H. Antonius, liet August Hutse uit Erwetegem deze kapel oprichten, uit dankbaarheid voor de terugkeer van 2 van zijn 3 zonen. Waren ze alle 3 levend teruggekeerd, dan zou hij een groter "bedehuis" gebouwd hebben, zei hij.....

Nu je over de aardeweg verder wandelt zal je merken dat de grond drassiger wordt. Je stapt over een paar brede grachten die zorgen voor aanvoer van water naar de Traveinsbeek. En hoe hoger je wandelt, hoe meer water je tegenkomt als gevolg van bronnetjes of kwellen die hier ontspringen. Zelfs te midden van het pad kan je water uit de grond zien komen. Hopelijk heb je goed schoeisel aan... Dit is één van de meest modderige baantjes op ons traject.

Wanneer je bijna boven bent passeer je een rijk knotbomen: deze keer zijn het knotwilgen. Je herkent deze laatste aan hun langwerpige blad met een zilveren tintje. De twijgen werden vroeger gebruikt door mandenvlechters, de dikke takken als brandhout.

Na een korte strook asfalt sla je rechts af richting KP 35 en kom je terecht in een heus beschermd natuurgebied: de Steenbergse Bossen. Dit domein werd in 2015 door Natuurpunt in beheer genomen en het resultaat mag gezien worden! Deze vallei bevat immers veel kalk- en ijzerrijke bronnen en kwellen (=oppervlakkige bronnen) met water van bijzonder goede kwaliteit. De verschillende bronbeekjes die eruit ontspringen vormen de Traveinsbeek, maar men spreekt hier eerst nog van de Kernemelkbeek en de Erwetegembeek. Het zuivere bronwater is de ideale woonplaats voor kokerjuffers, steenvliegen en haften, maar in het water leeft ook de rivierdonderpad die zich voedt met de larven van eerdergenoemde waterdiertjes (je kan misschien even googelen hoe die diertjes eruit zien...). Een vraagje: is de rivierdonderpad een amfibie (kikkersoort) of een vis of nog een andere diersoort? Zoek eens een afbeelding van de rivierdonderpad op het internet op: je zal versteld staan.... In dit bron- en kwelrijke gebied vind je ook waterminnende planten als de reuzenpaardenstaart, de dotterbloem en de eenbes. Zie je ze staan....eventueel na een kleine zoektocht op Google-afbeeldingen... Met wat geluk kan je – in de lente - de parse schubwortel zien, een zeldzame en beschermde plant die in de Vlaamse Ardennen nog sporadisch voorkomt. Je kan ook het wandelpad verlaten en naar beneden gaan om deze bijzondere planten op te zoeken, maar dan moet je wel terug naar boven klauteren.

En zoals het in de Vlaamse Ardennen altijd gaat: na stijgen volgt dalen. Geniet van de prachtige vallei in het weidelandschap. Je kan eerst nog even van het uitzicht genieten op een rustbank en in de verte zie je de kerktoren van Sint-Maria-Oudenhove al staan. Maar eerst nog een klimmetje zetten...

36

En dan weer naar beneden.... Over een knuppelpad, zodat je geen natte voeten krijgt.

Als je bij knooppunt 36 aankomt kan je ofwel de wandeling verder zetten (richting KP 37) maar je kan ook even een kijkje gaan nemen in de kerk van Sint-Maria-Oudenhove en indien de innerlijke mens toe is aan een versnapering, dan zijn er rond het dorpsplein heel wat mogelijkheden. We zijn evenwel nog niet halverwege..... (indien je de wandeling volledig doet).

Als je zo'n 50 meter voorbij KP 36 door het eerste hek het kerkhof opstapt, bots je op een ereperk met een monumentje en een 20-tal zerkjes van mijnwerkers. De mijnwerkersattributen zijn heel duidelijk zichtbaar: herken je ze? Merk op dat de meesten niet heel oud geworden zijn. Waarom de mijnwerkers van Sint-Maria-Oudenhove hier samen begraven liggen kom je te weten bij KP 63... We kunnen reeds verklappen dat er geen koolmijn in de wijde omgeving is....

Laat ons intussen eens testen of je aan de hand van de gebruikte stenen herkent welke delen van de kerk ouder of jonger zijn.... Welk deel zou het oudste zijn? De toren en het koor (da's het stuk aan de linkerzijde als je aangewandeld komt van KP 36) zijn opgetrokken in de Balegemse kalkzandsteen die we al eerder zagen. Deze delen zijn meer dan 700 jaar oud (13de eeuw) maar de steen zelf is vééél ouder (weet je nog, de zee....). Het grote middenstuk, wat men het schip van de kerk noemt, is in baksteen opgetrokken en is zo'n 250 jaar oud (18de eeuw). Ben je intussen reeds aangekomen aan de voorgevel? Welke steen zou dit zijn? We hebben deze steen ook al gezien.... en we hebben hem vooral geroken.... Dit is Belgische hardsteen of arduin, ontgonnen in de Ardennen. Ook een kalksteen die verwijst naar de tijd toen de zee hier nog was, maar dit zand bevatte meer koolstof waardoor de steen donkerder en grijzer is én bovendien ook met natuurlijk materiaal als planten en dieren erin. Daarom zit er een geurtje aan, maar dan moet je nog eens krabben.... Deze gevel dateert van de 19de eeuw en is dus amper 150 jaar oud. Men koos toen ook voor een compleet andere stijl: namelijk een nieuw-barokke stijl, en men heeft dit "geplakt" tegen een gotische kerk. Doet denken aan die tang op dat varken, vind je niet...?

Gewoonlijk is de kerk overdag toegankelijk. Spring gerust eens binnen. De pastelkleuren van het plafond doen wat "roomtaartachtig" aan, maar "*de gustibus et coloribus non est disputandum.*" (over smaken en kleuren wordt niet gediscussieerd). Achter in de kerk staat een bijzondere stenen doopvont en op de panelen van de preekstoel kan je zien of je nog weet welk dier bij welke evangelist hoort....

37

Met of zonder versnapering gaan we stilaan in de richting van het hoogste punt van deze wandeling. Net na KP 36 kom je weer in een waterig gebied: hier ontspringt de Erwetegembeek, één van de voedende beken van onze Traveinsbeek.

Aangekomen bij KP 37 ter hoogte van het kruisbeeld onder de linden en de taxus staan we net iets meer dan 100 meter boven de zeespiegel: het hoogste punt van Zottegem. Je wordt er getraakteerd op een prachtig vergezicht met aan de zuidelijke kant o.m. de mast van het Livierenbos (Flobecq-Vloesberg in Wallonië) en aan de Vlaamse kant de windmolens van de E40 te Wetteren en links daarvan de KBC-toren langsheen de E40/Kortrijkse Steenweg in Gent. Maar deze laatste kan je enkel zien op een heldere dag in de winter of lente wanneer de bomen nog kaal zijn...

39

Wanneer we verder wandelen richting KP 39 dwarsen we één van de "wereldbekende" hellingen uit de Ronde van Vlaanderen: de Berendries. Mocht je eens willen terugkomen met de fiets: de Berendries is bijna 1 km lang en heeft een stijgingspercentage tussen 7 en 12,3%. Kort maar krachtig....

We zijn intussen in de gemeente Brakel terechtgekomen en vanop de straat Kapittel heb je in de wandelrichting nogmaals een vergezicht op Brakel zelf met de kerk in het dal en aan de horizon de bossen van Vloesberg met de radarmast van het Livierenbos als ankerpunt.

38

Vanaf KP 39 lopen we in de achtertuintjes van de bewoners van de Berendries.

Wat verder passeer je De Stappers Alm, een taverne die de sfeer van Oostenrijk ademt in de bergen van de Vlaamse Ardennen. De herberg is opgetrokken in Fins

hout en heeft een zongericht terras. Ook de kleintjes komen op de speelweide aan hun trekken. Met onze wandeling zijn we intussen net over de helft, dus een versnapering is nu zeker op zijn plaats.....

46

We verlaten opnieuw de bewoonde wereld en komen terecht in een stukje ongerepte natuur. Tijdens de wandeling ben je al heel wat dieren tegengekomen, maar nu krijg je een heel bijzonder beest te zien....

In de Alpacaboerderij kan je niet enkel snoozelen met deze dieren uit het hooggebergte van de Andes, maar ook afgewerkte producten van Alpacawol kopen (dekbedden, kledij, hoofdkussens). Je kan er ook oesterzwammen ("de biefstuk zonder cholesterol") kopen en als vleesvervanger in de keuken gebruiken, en alles gebeurt er op ECO-logisch verantwoorde wijze.

Zo'n 50 meter voorbij het bord van ECOSnooze is er een wegsplitsing: hier dien je links aan te houden. Wanneer je wat verder aan de rand van het bos komt, net voor je een smal pad tussen 2 weiden zal opgaan, moet je even halt houden bij het beekje. Rechts ervan staat een grondplant met een breed, groen blad. Trek een blad af, wrijf het goed tussen je handen en ruik aan je handen.... Wat ruik je? Dit is daslook. Dit bosje langsheen de Boterhoek bevat verschillende perkjes ervan. Misschien kan je enkele blaadjes meenemen om in de salade te doen vanavond. Maar doe dit voor juli want dan verdwijnen de plantjes tot de volgende lente.

47

We volgen even de geasfalteerde Boterhoek maar niet voor lang want er wacht ons een pittige helling. Vergeet zeker niet naar rechts te kijken want je wordt alweer vergast op zo'n typische brede vallei met zachte hellingen die het handelsmerk van de Vlaamse Ardennen vormt.

48

Mocht het klimmen in je "benen geslagen" zijn, dan is de redding nabij: net voor KP 55 woont namelijk Lea van De Zavelput. In dit typisch dorpscafé vind je allicht een pint voor de meest democratische prijs die je je kan inbeelden (1,20 euro voor een pintje of frisdrank).

55

Dit café was ook het decor voor een scène in de film "Flying home" van Dominique Deruddere (2014) over een Vlaamse duivenmelker (Jan Decler) die zijn prijsduif niet wou verkopen aan een rijke sjeik uit Dubai. De ongelooflijk knappe Jamie Dornan (hoofdrol in "Fifty Shades of Grey" uit 2015) speelde hier een scène samen met de kleindochter van de duivenmelker, de Vlaamse actrice Charlotte De Bruyn.

Als je hier iets gaat drinken zit je misschien wel op de stoel waar deze Amerikaanse steracteur ook op gezeten heeft... En Lea zal die stoel zeker niet afgewassen hebben...

Mocht je je afvragen waarom dit café De Zavelput noemt: rechtover het café aan de linkerzijde was er tot in de jaren '70 van vorige eeuw een ontginning van geelrood zand. Zo'n 200 meter verder langsheen de Langendries is er overigens nog een café, In Bloemfontein genaamd. Men spreekt er geen Afrikaans, maar hier bevindt zich wel een unieke binnenbolbaan waar je kan krulbollen. Op een leemvloer rollen of schieten de spelers hun houten krulbol naar een houten stek in de grond. Een idee om met het gezelschap eens af te zakken tot hier op een avond of namiddag? Eigenaar Sylvain geeft maar al te graag een kleine demonstratie en legt de regels uit.

56

We verlaten alweer het asfalt en trekken de wijde velden in... Opnieuw word je vergast op een prachtig panorama. Van links naar rechts zie je aan de horizon de bomenrij die op de heuvelrug staat waarop ook de weg Zwalm-Brakel loopt; wat meer op de voorgrond het grijze natuurstenen kerkje van Rozebeke, in het midden de witte windmolen (zonder wieken) van Rozebeke. In de verte zie je de KBC toren van Gent en rechts de windmolens van de E40 (bij helder weer, welteverstaan en

60

als er niet te veel groen op de bomen staat). Nog meer naar rechts kan je de kerk van Strijpen zien en links-onder vang je een glimp van *Kampernoelie* op. We zijn dus bijna terug thuis....

64

Maar eerst nog enkele smalle paadjes langsheen weiden en velden, en niet zonder gevaar, vooral de heren moeten goed opletten! Een verwittigd man is er twee waard....!

Intussen komen we op de Wolvenhoek. Wees gerust, wolf Naya werd nog niet in de Vlaamse Ardennen gesignaleerd en haar opvolgers evenmin, maar als je sporen van een wolf ziet, laat het ons weten.

63

Aan de halfopen witgeschilderde Wolvenhoeve slaan we nog eens af om wat verder een smal paadje langsheen een beukenhaag en wat verder enkele kanjers van knotwilgen. Hou even halt op de brug boven de oude spoorweg Zottegem-Ronse. Voor wie zou deze brug – behalve voor wandelaars – ooit gebouwd zijn? Voor de koeien! We staan immers op een *koebrug*: om de koeien te laten grazen in de weiden aan de andere kant van de spoorweg moest men in deze brug voorzien.

We zijn intussen op het Mijnwerkerspad terechtgekomen: de tot wandel- en fietspad omgebouwde spoorweglijn 82. Oorspronkelijk bracht de trein op één spoor de mijnwerkers van deze streek (Zottegem, Rozebeke, Michelbeke, Brakel) naar Ronse en vandaar reed de trein verder naar de mijnbekkens van Henegouwen (het mijnbekken van de Borinage, La Louvière, Bernissart). Voor dag en dauw stapten de fossemannen op de fossetrein en 's avonds kwamen ze terug. In het verder gelegen Brakel was er zelfs een mijnschool. Op verschillende kerkhoven in de buurt kan je graven zien van gewezen mijnwerkers (cfr. Sint-Maria-Oudenhove) of monumenten ter ere van de mijnwerkers.

67

Je kan het pad volgen tot net voorbij Oprakel, aan de rand van het Brakelbos en het Livierenbos. Het laat toe om diep in de Vlaamse Ardennen door te dringen zonder veel heuvels te moeten overwinnen... Het beheer van de berm is in handen van Natuurpunt dat zorgt voor de aanleg van bosjes langsheen het Mijnwerkerspad waardoor een bijzondere fauna en flora ontstaan is. Wat hogerop (niet onze richting) bevindt zich de gerestaureerde Boembekemolen waar het ook aangenaam vertoeven en wandelen is aan de Zwalm. Je kan er ook iets drinken in het weekend en tijdens de vakantie. Onze wandeling "*Sente Geurens, groene smaragd langs de Zwalm*" doet deze locatie wel aan.

Indien u het goed vindt gaan wij stilaan terug naar *Kampernoelie*. Langs het Mijnwerkerspad kan je her en der nog verpozen op een bank en genieten van een stukje poëzie. Maak er misschien toch even van gebruik want er komt nog een kort maar krachtig stukje bergop, of wat had je gedacht...

66

Terwijl je van KP 66 naar de vallei van de Traveinsbeek wandelt krijg je nog eens de vallei van Strijpen voorgeschoteld. Je wandelt in de richting van KP 81.

81

Terwijl je de laatste meters afhaspelt (gelukkig naar beneden) kom je misschien de koeien van boer Geert tegen: Oostvlaams witrood. Deze koeien werden in de 18de eeuw in de Denderstreek (Ninove-Geraardsbergen) ontwikkeld door een kruising van de lokale koeien met Engels shorthornblood. Ze dragen een "wit-rode robe": hun lichaam is overwegend wit maar op de kop en hals hebben ze een typische rode vlekaftekening en op de romp en poten al of niet rode vlekjes. Het is een "dubbeldoelkoe": ze zijn zowel geschikt voor melk- als voor vleesproductie. In die zin zijn ze eerder zeldzaam geworden omdat de meeste boeren zich specialiseren in ofwel melkkoeien (Holsteinras), ofwel vleeskoeien (Belgisch witblauw of dikbillen). Het is best uitzonderlijk dat onze plaatselijke landbouwer van vader op zoon gekozen heeft om dit overigens sterke ras verder te kweken.

En zo zijn we intussen 13 km verder, hebben we kunnen genieten van een prachtig stukje natuur én zijn we misschien ook wat wijzer geworden.... Nu nog het raadsel van de mysterieuze maskers op de kerk van Sint-Goriks-Oudenhove ontrafelen...